

Jac. P. Thijssse als vriend

Wanneer ik nadenk over de betekenis van Heimans en Thijssse in mijn leven, dan gaan mijn gedachten terug naar het einde van de vorige eeuw. In 1895 zat ik in de 4e klas van de lagere school. Op een zekere dag hoorde het schoolhoofd, de heer Delfgaauw, dat ik als liefhebberij postzegels verzamelen had. Hij zei toen: „Jongen, ik weet iets veel aardigers voor je, je moet wandelingen gaan maken, plantjes verzamelen, met een flora de namen opzoeken en dan planten tussen filtreerpapier drogen en in een herbarium gaan bewaren”.

Thuis snuffelde ik dadelijk eens in de boekenkast van mijn vader en vond, gelukkig, de flora van Suringar.

Dezelfde middag toog ik naar „de dijk” achter het Concertgebouw en het toen nog onbebouwde Willemspark-kwartier en probeerde met mijn flora op de namen van mij reeds bekende planten uit te komen, wat gelukte. De botanicus was geboren!

De eerste hulp, die ik bij mijn nieuwe liefhebberij kreeg kwam van de heer Jaspers, vriend mijns vaders, mede-oprichter van „De Levende Natuur”, helaas vroeg overleden. Ik kreeg van hem een botaniseertrommel cadeau en mocht excursies met hem maken, o.a. naar de toen nog zo prachtige Ankeveense plassen.

Maar al heel spoedig kwam ook de heer Thijssse in mijn leven. Wij woonden toen in de Eerste Helmersstraat, tegenover het Wilhelmina-Gasthuis; de heer Thijssse, ook al een vriend van mijn vader, in de Brederodestraat, en het gebeurde vaak, dat wij ons tezamen stadswaarts begaven. Het gevolg was, dat ik ook met de heer Thijssse wandelingen mocht gaan maken en veel over vogels, insecten enz. leerde.

Een onvergetelijk moment kwam na het verschijnen van de flora van Heimans en Thijssse. Op een morgen begaven mijn vader en ik ons weer naar de stad, toen plotseling een boek onder mijn ene arm werd gestoken en de woorden klonken: „Daar zul je gemakkelijker mee kunnen determineren, dan met je Suringar”. De lezer heeft het al begrepen: De heer Thijssse had ons ingehaald en ik kreeg de nieuwe flora, nog een dun boekje met een groene omslag, van hem cadeau.

Zijn leven lang is de heer Thijssse een vaderlijk vriend voor mij gebleven. Wij zagen elkaar dikwijls, ook toen hij te Bloemendaal was gaan wonen, waar ik o.a. Thijssse's Hof en Lindenheuvel, het buiten van de familie Burdet, met hem bezocht. Dit natuurlijk ook op tal van vergaderingen van Natuurmonumenten, de Amsterdamse Bos Commissie enz. En het spreekt vanzelf, dat ik alles van hem gelezen heb, wat hij geschreven heeft in de Levende Natuur, in de tezamen met E. Heimans uitgegeven boeken en zijn eigen werken zoals „Het intieme leven der Vogels”, „Het Vogeljaar” en de Verkade-albums.

Vooraf zijn „Omgang met Planten” heeft mij zeer geïmponeerd en bij zijn erepromotie in 1922 kon ik niet nalaten, dit als een waardevolle dissertatie te vermelden. Ik blijf de Senaat onzer Universiteit dankbaar daarvoor,

dat hij bereid bleek de heer Thijssse een eredoctoraat toe te kennen. En het zal niemand verbazen, dat ik in de hongerwinter de moed heb opgebracht te voet, met een hoge hoed op, naar Bloemendaal te wandelen — een trein was er immers niet — om de begrafenisplechtigheid bij te wonen. Met de heer Heimans, om ook hem hier te gedenken, ben ik pas omtrent de eeuwwisseling in contact gekomen. Ook hij werd voor mij een vaderlijke vriend, van wie ik alles gelezen heb. Onvergetelijk blijft mij de vakantie, tezamen met hem doorgebracht in 1902 na mijn eindexamen H.B.S. in het heerlijke Epen, waardoor ik ontzaglijk veel geleerd heb.

Helaas hebben wij hem heel vroeg moeten verliezen. Ware hij in leven gebleven, dan had hij zeker in 1922 in de aula onzer Universiteit naast de heer Thijssse als eredoctor gestaan!

Het stemt mij tot vreugde, zijn zoon als mijn opvolger te hebben gekregen.

Prof. Dr. Th. J. Stomps

Dagkoekoeksbloem in een schetsboek van Jac. P. Thijssse

